

Izhaja vsako soboto ob 6. uri zvečer.

Prodaja se v tiskih tržaskih tobakarnah kakor „Edinost“ po 2 kr. odtis.

Naročniki „Edinosti“ dobivajo to prilogo vsako leto, ako priložijo, naročnini za „Edinost“ še 1 gld.

NOVIČAR

Cene oglasov v „Novičarju“ so: za petit-vrstico 8 kr., za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsegalo navdanih vrstic. Poslana, javna zahvale, osmrtnice in domači oglasi, po pogodbi.

Frankovana pisma in rokopise je pošiljati vredništvu „Edinosti“. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

NOVIČAR.

Prof. Simon Rutar mudil se je te dni v Trstu, da se pred svojim odhodom v Italijo in na Grško poslovil od mnogobrojnih mu prijateljev tržaskih. Srečno pot in srečno povrnitev!

Štiridesetletnica ces. svetnika Cofou-a. Vesti, priobčeni v današnji „Edinosti“, je še pridodati, da so uradniki tukajšnjega brzojava svojemu načelniku v čast priredili banket v hôtelu „Buon pastore“. Banketa se je udeležilo blizu 70 oseb. Vrstile so se napitnica za napitnico v nemškem, italijanskem in tudi v onem jeziku, kateri je govoril g. svetnik v svoji mladosti in govori še danes rad. V tem jeziku mu zakličemo tudi mi: Mnogaja leta!

Klub hrvatskih in slovenskih poslancev v državnem zboru je odposlal sv. Očetu nastopno brzojavko: Povodom tega srečnega dne, ko se raduje velikim veseljem ves katoliški svet, žele zastopniki naroda hrvatskega, zbrani v državnem zboru in navdani najglobljem spoštovanjem in ndanostjo, da Ti, ki si mej največimi nasledniki Petrovimi, Ti blagonaklonjeni branitelj naroda hrvatskega in njegovega liturgijnega jezika, čim preje zazreš svobodno Kristusovo zaročnico.

Zahteve vojne uprave se nam povišajo zopet, ako smemo verjeti vestim, došlim iz Budimpešte. O tem so že razpravljali v ministerskem svetu. Vojna uprava zahteva novih sredstev: 1. za povišanje prezentnega stanja; 2. za preosnovo topništva; 3. za poboljšanje hrane vojakom. Od te poslednje zahteve — tako pravijo — bi še odstopil gospod vojni minister, nikakor pa ne od prvih dveh. Te pa velja osobito gledati na drugo zahtevo, koja nam pravi, da trebamo novih topov. Za letos bode vojni minister zahteval pet milijonov več nego lani.

Kje je resnica? Lasce pur che i canti e subii, — e che i fazzi pur dispeti — nella patria de Rossetti — non se parla che italian. Tako se glasi refrén himne tržaskih pouličnjakov. Po našem bi se reklo po priliki: Pustite jih, naj le žvižgajo in delajo sitnosti, v domovini Rossetti-jevi se ne govori drugače nego italijanski. — Priznavamo sicer, da je bil nesrečnemu očetu nesrečne te pesmi zares „pošteni“ namen mamiti in hujskati zbegano ljudstvo; in tudi tega mu nečemo zanikati, da ne bi bil kolikor toliko dosegel svojega „zvzišenega“ namena — ali odrekati mu moramo kar naravnost logično mišljenje. Mož se ni očitno zavedal prav čisto nič, da — pišoč ta najnovejši poziv k neustrpnosti — samoga sebe bije po zobeh. Kajti v prvih dveh vrsticah trdi, da so tu res taki ljudje, ki pojejo, žvižgajo in delajo sitnosti, potem pa pride do neverjetnega zaključka, da v Trstu se govori le italijanski, da tu žive le Italijani. Kako to? Ako so tu sami Italijani, potem nires, da jim kdo dela take grozne sitnosti; če jim pa res kdo dela sitnosti, potem pa zopet nires, da so tu sami Italijani. Tako vsaj mora soditi vsakdo, ki ima zdrave možgane v svoji butici. V napisanih štirih vrsticah se je torej ta poštenjakovič vsaj jedenkrat debelo zlagal. Sicer pa nam tudi prav: v refrénu „Lasce che i

canti e subii“ izraženo je očitno priznanje, da smo Slovenci tu ter da jim pošteno in ponujemo. Živio!

Kako ščuvajo! Od sv. Ivana se nam poroča, da ni niti črkica resnična, kar je poročal „Il Piccolo“ o nekem „napadu“ na „mirno“ italijansko družbo, kar je izrečno konstatovala redarska oblast. Ne le, da se ni dogodilo tako, kakor je poročal omenjeni židovski list, ampak se sploh ni dogodilo ničesar. Očividno se je torej napisala tista vest le z namenom hujskati meščane proti okoličanom ter na brezvesten način škodovati svetoivanskim gostilničarjem in Svetoivančanom sploh. Vsled te laži podala sta se včeraj dva zastopnika žaljenih Svetoivančanov v uredništvo „Piccola“, kjer sta prav pošteno pokazala zobe slavnemu uredniku glasovitega „Il Piccola“, tako, da je postal pohleven in krotek kakor jagnje. Sicer pa s tem še ni rešena ta zadeva.

Zbegano ljudstvo. Iz Trsta se nam piše: Jako primerno ste označili sedanje hujskanje proti Slovincem se izrazom „zbegano ljudstvo“. Vsakemu je jasno, da naši oznanjevalci neustrpnosti gledajo le na to, kako bi namili ljudstvo. In res jim gre v tem pogledu vse po volji: zlasti o pustu je upilo proti nam — pijano ljudstvo. Zadnji novič se je potopil v vinu, doma pa trpe lakoto, da se Bogu usmili. Obžalovati moramo le, da so se tudi posamezni, tu sem priseljeni Slovenci poprijeli teh grdeh razvad. Zadnji čas pa je, kakor pravite tudi Vi, gospod urednik, da se konec stori tem razmeram, ako merodavna gospoda nočejo, da se ljudstvo popolnoma pogubi v političnem, gospodarskem in moralnem pogledu. — Kar se je godilo tu pred pustom, to je bila zgolj demonstracija ne le proti Slovincem, ampak tudi proti vladi.

Slovenske šole v Gorici se menda vender ustanove. Deželni šolski svet je te dni zboroval pod predsedništvom e. kr. namestnika viteza Rinaldinija ter sklenil, da mora mesto goriško tamošnjim Slovincem ustanoviti in vzdržavati potrebne ljudske šole. S tem se pač vendar enkrat zadosti živi potrebi mnogobrojnih mestnih slovenskih prebivalcev v Gorici. Za ta predlog so glasovali — kakor čitamo v „Soči“ — vsi udje deželnega šolskega sveta razun dr. Pajerja, ki je govoril in glasoval proti slovenskim šolam. „Corriere“ pravi, da mestni zastopoda utok proti temu sklepu. Ko dobimo uradno rešitev, poročali bomo natančneje o tem prevažnem sklepu dež. šol. sveta.

Dr. Venuti je v javni seji mestnega zastopa interpeloval župana, ali kaj ve o sklepu dež. šol. sveta v zadevi slov. šol. Dr. Venuti je pri tej priliki silovito napadal naše poslance in ves narod, naglašajoč, da mestni zastop se mora „energicamente“ postaviti po robu slovenskim zahtevam. Župan je odgovoril, da mu uradno še ni nič znano o sklepu dež. šol. sveta. — Taki pravicoljubi sede v mestnem zastopu. In dr. Venuti se ima edino le Slovincem zahvaliti, da živi v Gorici! Pridejo že časi, ko slovenski narod iztrada svoje nasprotnike. Potem bodo mirni!

Ta sklep je provzročil velikanski hrup v Izraelu. Radikalni listi v Trstu se kar repenčijo — a poluurni „Mattino“, ki je nekaj bil najhujši sovražnik in nasprotnik

te misli ter je Slovincem prorokoval, da se nikdar njih utopične misli ne obistinijo, sedaj modro molči. Bog ve kako se bode sedaj vedel goriški mestni zastop? Kedaj pa pridemo v Trstu do slovenskih ljudskih šol, ki se nam že tako dolgo obečajo?

Razmere na Bolgarskem. V oklicu bolgarskega rodoljuba Dragana Cankova, priobčenem ravnokar, je čitati: Prepričan sem, da sedanja žalostna doba in splošna nevarnost združita vse prave sinove domovine v ta namen, da se odpravi to usodepolno stanje, preteče uničiti narod bolgarski. To nevarnost pripoznavajo brezdvombeno tudi mnogi naši častniki. Upati je torej, da se bliža dan, da prenehajo podpirati sedanji red v deželi. Čut ljubezni do domovine pove gotovo našim sodržavljanom vojaškim, kako jim je moči osvoboditi Bolgarsko iz sedanje notranje krize, kakor jim je ta čut povedal leta 1885, kako naj rešijo Bolgarsko pred vnanjo nesrečo. Po vsej pravici smemo misliti, da se kriza pred konča, nego mislijo drugi. Ponavljam: ni dvombe, da se kmalu konča kriza. Zdravi razum naših častnikov se ne bode dal premotiti niti po lažnjih propovedih „Svobode“ (vladnega glasila) o namišljenih prisvojitelnih namenih Rusije, niti po dokumentih, koje priobčuje Jacobson. (Ta politički klativitez prijavlja neprestano razne „dokumente“, s kojimi podtika ruski politiki namene, kakoršnih gotovo nima. Op. ur.) Srbija, ki je bila tudi zašla v mrežo sovražnikov, se ima zahvaliti na svojem odrešenju modrosti naroda srbskega in mogočni podpori Rusije. Tudi v Srbiji so provzročili sovražniki Slovanov mnogo finančialne in gospodarske nesreče. Ako se kedaj posreči Bolgarski, rešiti se iz kremljev svojih namišljenih prijateljev, zahvaliti se bode morala na tem le onima dvema činiteljema, koja sta rešila pogube bratsko Srbijo. Ako so nastala nekatera nesporazumljenja mej osvoboditelji in osvobodenci, tako bode Rusija toli velikodušna, da odstrani to nesporazumljenje.

Italijanski učenjak in politik Bonghi prišel je v veliko nemilost pri vladi in kroni, ker se je v francoskem listu „Mattino“ jako neugodno izjavil o sedanji vnanji politiki Italije, oziroma o trojni zvez. Bonghi piše: „Dežela ni gojila nikdar ni najmanjšega navdušenja za to zvezo in za politiko, v kojoj nas sili. Sedaj pa jej je absolutno protivna in ako bi kateri-si-bodi minister zahteval v nje namene jeden milijon frankov, ne bi jih dobil. Mladi nemški cesar nas nikakor ne more pomiriti in nas ne navdaja nikakim zaupanjem. Njegova trajajoča nemirnost, gibčnost njegove inicijative, muhavost njegovega delovanja, nemirnega in brez cilja, njega tajnostno govorjenje, pretiranost njegovih idej cesarskih in monarhiških, vse to nam ne more ugajati. Iz tega vzroka zgublja zveza, v koji igra nemški cesar glavno ulogo, svoj ugled in isti meri, kakor zgublja na svojem ugledu nemški cesar.“

Znamenita izjava prestolonaslednika črnogorskega. Nedavno je prestolonaslednik črnogorski, princ Danilo, vsprejel v Petrogradu deputacijo dobrodelnega društva petrograjskega. Zahvaljujoč se na obilih podporah, koje dobivajo Črnogorci iz Rusije, naglašal je, da je vse izmišljeno, kar govore nekateri časopisi, da ne bi bil

namreč on tako udan Rusiji, kakor je njegov oče. „Jaz in moj oče — rekel je — sva ponosna na to, da se sme va imenovati nepremično zvesta prijatelja cesarja ruskega.“

Občinski svet tržaski imel je po dolgem odmoru v torek svojo VI. — sedanji svet morda predzadnji — javno sejo. Dnevni red bil ji je nastopni: 1. čitanje zapisnika V. seje, 2. predlog zdravstvenega odseka gledé obskrbe kroničnih bolnikov, 3. predložnje novega upravnega reda za mestno plinarno, 4. delegacijski predlog, tičeči se dovoljenja družbi za dirke, da sme prodajati konje in 5. obračun mestnih muzej za naravoslovje in stavine za leto 1893. — Sejo odprl je župan ob 7. uri zvečer. Navzočih je bilo 37 svetnikov. (Okoličanskih poslancev navzoča 2). — Po prečitaniu in odobrenju zapisnika zadnje seje predlaga župan, da se dovoli 500 frankov (zakaj ne rajši lir?) v podporo bednega prebivalstva na otoku Zante. Predlog sprejme se jednoglasno. — Zatem prečita zapisnikar pismo Blaža Biteznika iz Gorice, v katerem se ponuja napeljati v Trst vodovod, ki bi dajal 200.000 hltr. vode na dan in voda bi se mogla vzdigniti na 400 metrov nad morskopovršje. Ker dotično pismo ni pisano v čisti toskanščini in tudi ne strogo tehnično, izzvalo je čestokrat posmeh galerije, a tudi — svetnikov. Župan izjavi konečno resnobno, da je izroči komisiji za vodovod v pretres. — Čita se zatem prošnja ravnateljstva bolnice za deco, s kojoj išče podporo 2000 gld. tudi za tekoče leto. — Svetnik Morpurgo predlaga, da se ta prošnja izroči zdravstvenemu odseku v pretres. — Zatem zasede poročevalčevostolico mestni protofizik ter čita obširno poročilo o stanju perečega vprašanja gledé mestne bolnice. — Povdarja, da stvar ne more nikakor dalje ostati kakor je sedaj. Mestni zbor je sicer že leta 1890. poklonil za zidanje nove bolnice zemljišče vredno 30.000 gld., dalje je ponudil Scaramangà svoje poslopje, koje naj bi se porušilo in na njega mestu postavilo novo poslopje, a vse to bilo bi predrago, in zgubilo bi se mnogo časa. Zdravstveni odsek izbral si je zemljišče Ascoli, ki je sedaj v najemu v bližini ubožnice; tam naj se zgradijo tri lesene barake, jedna za 50 postelj, druge dve vsaka za 38. To delo bi se moglo brzo izvršiti, a stalo bi le 18.000 gld. — Zaključil s predlogom, naj se 24. t. m. najemnina zemljišča odpové, da se more takoj začeti z gradnjo barak. — Na to se vname kratka razprava, koje se udeleže Dompieri, Mojzes Luzzato, župan in Morpurgo. O glasovanju sprejme se predlog o zgradnji barak, z nalogom, da se dotični načrti izročé delegaciji v proučevanje. — Dompieri interpeluje zatem protifizika, da-li je vse to res, kar je bilo čitati zadnjih dnij v nekem listu („Piccolo“) gledé notranje bolniške uprave. Protifizik Constantini odgovarja, da so vse stvari, tičeče se te zadeve — v tem listu mnogo pretirane. — Ura je 9½ in župan pretrga sejo.

Papeževa petdesetletnica dala je povod raznim tržaskim časnikom, da bruhajo svoj žolč nad sveto vero in nad klerikalci. „Indipendente“, „Piccolo“ in „Mattino“ se jako groze proti vsem onim, ki so kolikor toliko pripomogli, da se je znamenita ob-

letnica častno in slovesno vršila. Osobito „Independente“ se kar peni same jeze. Kot povod jemlje neko notico drugega lista, da so pri slovesnosti v stolni cerkvi bili zastopani tudi njega liberalni gospodarji na magistratu. „To ni res, baha se, kajti nikdo, ki se čuti liberalnega, ne more in ne sme prisustvovati enakim slovesnostim ki merijo na razkosanje sedanje združene Italije.“ Bahato izpoveduje tudi, da se liberalni svetniki sploh ne udeležujejo, slavnosti, katere so protivne njihov liberalnim načelom, pač pa ob enacih prilikah — „brillano per la loro assenza.“ Se ve da je tu umeti vse slavnosti, katere jim niso po godu. K tem slavnostim pa ne spadajo izključljivo one, ki so cerkvene naravi, kakor je bila papeževa petdesetletnica, temveč tudi razne patrijotične avstrijske slavnosti, h katerim brani tem gospodom kakšna nenadna „bolezen“. Teh praznikov je bilo v Trstu več in slavni naš župan in njega zvesti sodrugi bili so po navadi res „bolni“ — odlikovali so se po svoji neprizornosti. To je velike pomembe za njih „liberalna“ načela in zajedno tudi nasprotno domoljubnemu čutu ogromne večine Tržačanov, koji se vseh domoljubnih slavnosti kaj radi in z iskrenim veseljem udeležujejo. Pomena teh „liberalnih“ načel pa v Trstu nočejo spoznati niti v to poklicani krogi, temveč puščajo, da gospoda uganja svoje političke komedije, ki pa v jako čuden svit spravljajo potrpežljivo Avstrijo. Pač pa ti krogi koj zaslede najmanjše gibanje mej nami Slovenci, čeprav se vedno in povsod ponášamo s svojo vernostjo in udanostjo do države ter ne zahtevamo drugega, nego da se vrši zakon ter se nam obstinjajo zajamčene narodne pravice. — Še celo, kar „liberalci“ sami sklenejo, nočejo pripoznati tržaški liberalci. Goriški mestni zastop je sklenil poslati posebno čestitko sv. Očetu, in glej, koj so planili vsi lahonski časniki liki lačne vrane na ves zastop ter bili in tolkli po njih s cepci in koli rekoč, da se prodajajo klerikalcem, da so postali „mračnjaki“, da si žele povrnitve španske inkvizicije itd. itd., vse to pa samo zato, ker so se drznili kot katoličani čestitati sv. očetu, namestniku Krista na zemlji! — Evo jih „liberalce“ v pravi njih podobi. To bi pač lahko počulo v mariborcu vse one slovenske liste, ki opisujejo „Edinost“, „Sočo“, „Narod“ kot uzor liberalcev.

Društvo zdravnikov kranjskih je sklenilo, odslej objavljati svoja naznanila in poročila tudi v slovenskem jeziku. V dosego te svoje svrhe se je obrnilo do sličnega društva zdravnikov kraljevine Hrvatske in Slavonije z vprašanji: 1. ali ne bi hotelo privoliti v to, da bi bilo glasilo poslednjega društva, „Liečnički viestnik“, zajedno glasilo kranjskih zdravnikov; 2. ali bi hotelo uredništvo tega lista sprejemati tudi oglase, poročila in morebitna razpravljanja v slovenskem jeziku, in 3. pod kakimi pogoji bi mogli dobivati kranjski zdravniki „Liečnički viestnik“. Glavni zbor društva hrvatskih zdravnikov je privolil v vse te pogoje s pristavkom, da bodo kranjski zdravniki zastop dobivali imenovani list, ako se vpišejo v društvo zdravnikov kraljevine Hrvatske in Slavonije.

Sežiganje mrličev. V zdravstvenem odseku poslanske zbornice poročal je dne 22. t. m. posl. Habermann o peticiji društva „Flamme“, da bi se uvelo fakultativno (po možnosti) sežiganje mrličev, vsaj v večjih mestih avstrijskih. Peticija se je odstopila vladi v proučenje. — Poslanca Treinfels in Rolsberg sta se uprla temu predlogu z verskega stališča. Posl. Treinfels je rekel, da ta zadeva spada pod cerkveno disciplino, radi česar ne bi cerkev nikdar pritrdila sežiganju mrličev in bi celo morala odreči svečeniško asistencijo pri taci „pogrebih“. Vzlic tem protestom so sprejeli dotični predlog Habermannov z 8 proti 7 glasom ter odstopili peticijo vladi.

Na otoku Zante so se zopet ponovili potresi. V bližini izvirkov nafte tresejo se tla neprenehoma. Del tam stoječih lesenih barak se je zrušil. Ubogo ljudstvo je popolnoma zbegano. Tudi morje okoli predgorja Chieri je zelo razburkano.

Bolest oči. Kot dober pomoček odpraviti iz očesa kako smet ali sploh tuj predmet, priporoča nek holandski očesni zdravnik čisto oljkinjo olje, koje treba kapati v oči. To sredstvo neki gotovo pomaga ter odstrani smeti, pepel, zrno, itd., ki se ti je vsililo v oko. Olje tudi pomaga, ako imaš rudeča očesa ali te oči sploh bole. Bolečine ponehajo kmalu, ako mažeš obrvi z oljem.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje dne 12. februvarja do sobote dne 18. februvarja je umrlo v Trstu 104 oseb — 57 moških in 47 ženskih. V istem tednu minolega leta jih je umrlo 100.

Umrl je papežev telesni zdravnik dr. Ceccarelli v 64. letu dobe svoje.

V Berlinu je umrl znani bankir Bleichröder. Njegovo zapuščino cenijo od 70 do 100 milijonov.

Samomor. Zastrupil se je mestni đacar Fran Pečnik s tem, da je samomorilnim namenom izpil precejšnjo množino karbolne kisline. Prenesli so ga v bolnico, kjer kmalu umrl. Siromaštvo je baje pritiralo nesrečnega moža do tega obupnega koraka.

Spomini na domačo šolo.

Jure Mernik bil je najstarejši učenec v domači vaški šoli in sedel je stalno v poslednji oslovski klopi. Dolg je bil ko žrd in ko se je sklonil po konci, zdelo se ti je, da nadvladuje nad družimi pritlikovci, kakor kak mogočen vojvoda nad svojo armado. Bali smo se ga „ko ognja, posebno zunaj šole. Mene samega bil je necega dne tako dobro nakresal, da mi je moralo sto pijavk srebati na mojem hrbtu zateklo kri, ki so mi jo bile skalile močne njegove pesti. V šoli med poukom pa je bil jako miren, niti zganil se ni z mesta, na katerem je sedel: roke je imel vedno na klopi, in oči njegove obrnjene so bile vedno v učitelja. Človek bi bil mislil, da je to najpridnejši učenec onega razreda. Pa kaj šel Mernik ni nikoli pogledal v knjigo. — Ko sem bil jaz vpisan v domačo šolo, ni poznal črke, in ko sem se poslovil od domače šole, je vedel Jure le toliko, da se őrnilom da pisati na papir. S početkom šolskega leta ga je tu pa tam učitelj (morda za poskušnjo) poklical ter mu veleval naj čita dalje, kder je nehal čitati ta ali pa oni učenec, a Mernika ni bilo doma. Molčal je ko zid, dokler se mu je približal učenik z leskovko v roki — žvižgala je leskovka, in grmeli so mahi po Mernikovem hrbtu, ali on se ni zdrnil, niti zganil ramenom, ampak dostajal jih je junaško. — Poprej se je utrudila učiteljeva roka, poprej upognila in zdrobila leskovka, nego uklonil jeklen Mernikov hrbet. Necega dne se spominjam, da se je učitelj, med tem ko je udrihal po Merniku, jokal in točil debele solze samo zato, ker ni imela njegova palica niti tolika leka v sebi, da bi bila vsaj zgenila Mernika iz njegove nepremakljivosti. — Mernik je pa svojim junaštvom ugnal učitelja v rog, da ga je ta odslej pustil pri miru, ko je videl, da je ni pomoči. Zadobil je naš učenec svoboščino, da je lahko sedel v poslednji oslovski klopi, ne da bi ga kdo nadlegoval z učenimi vprašanji, ako ni sam hotel.

Le gospod katehet bili so zelo sitni. Pozvali so večkrat Mernika ven iz klopi, ter mu velevali naj se prekriža, in ker je bila njegova krepka desna v to preokorna, morali so mu na pomoč najmlajši učenci, med njimi večkrat tudi jaz, ki sem se zdel vstric našega dolgine drobno bolho.

Dasiravno je bil pa naš Mernik jako zaostal v poduku in napredovanju, vendar je imel nekako svojstvo, katerega bi bilo težko izvajati iz duševne njegove zmožno-

sti. Kazal je namreč pri vsaki priliki nekako brunno željo odlikovati se od drugih učencev. Ako so gospod katehet stavili kako zagonetko do svojih učencev ter obljubljevali kako podobico njemu, ki jo dobro razreši — ali pa če so gospod učitelj predlagali svojim učencem kaj proračuniti iz glave, „ste vedno štrleli kvišku oboje roki našega Mernika, ki je pa imel tudi vedno prednost, odgovarjati na taka vprašanja.

Kaki so bili njegovi odgovori, si lahko vsakdo misli — grohotala se je navadno vsa šola, ko je odgovarjal in navadno ni mogel tudi učitelj od smeha — zato mu je bilo težko opominjati učence k redu in povrniti v šolo prejšnjo resnost. — Necega dne poučevali so gospod katehet v krščanskem nauku, med temko se je učitelj šetal okrog klopi ter pazil, da se učenci spodobno vedejo med podukom. Pripovedovali so nam ravno, kako se je bil hudič spremenil v kačo ter s hlimbo zapeljal naše prve stariše.

Pri tej priliki dali so nam nastopno zagonetko ter obljubili podobo sv. Mihaela arhangelja njemu, ki jo ugame. Kdo ve, rekli so gospod katehet, koga imam jaz zdaj na mislih? — Saj ste slišali o čem sem vam govoril. Ino, da lože uganete, povem vam da je oni, katerega imam na mislih kosmat, sladak in ostuden. Hudič je to, oglasi se neki bistrourni učenec, ki je sedel v prvi klopi. — Blizo si zadel Francek, pravijo gospod katehet, ali nisi pogodil prav „te prave“. No, bo Mernik popravil. opažajo dobri gospod, ki so videli, kako se je Mernik spenjal, da bi prišel do besede. Mernik se dosti ne obotavlja, sklone se po konci in se odreže: Jaz vem koga imate na mislih: Šjor Cukarodeorza, našega učitelja. On je kosmat, ima sladko ime, pa je ostuden, ker me vedno pretepa. — Hihhi — in hahaha — ni hotelo biti ni konca ni kraja. Gospodu katehetu stopile so svitle solze v oči od smeha, a učitelj Cukarodeorzo si je objedal ustnici, razprl je svoji očesi na iztežaj in jih obrnil v Mernika, da se nam je zdelo, kakor bi se bila odprla dva velikanska jezera, hoteča koga požreti v trenotku. — Ciganiti! zagomel je učitelj nad njim; a Mernik je že sedel na svojih lavorikah ter mirno in resno gledal učitelju v obraz kakor bi se ne bilo nič posebnega dogodilo. Ko se je po dolgem šumenju zopet povrnil red med učence, povedali so nam gosp. katehet, da so imeli v mislih hinavca, ki ima kosmato srce, pa vedno sladke besede na jeziku, in ki je prava gnjusoba pred božjim obličjem.

Jaz pa, ko se včasih spominam na Mernika, ter uvažujem, da se v naši okolici dandanes nahajajo nekateri učitelji, ki skrivaj ovajajo in izdajajo svoje rojake in one sotovariše, ki so si še ohranili neskaljeno narodno zavest v svojem srcu in poštenje, pretresujem od resne strani bedasti Mernikov odgovor, pa pravim sam pri sebi: No dandanes bi Mernik lahko s prstom pokazal — ne da bi bil kdo opravičen se mu zategadelj grohotati — marsikaterega Šjor Cukarodeorza, ki ima kosmato srce in sladke besede na jeziku. Jadranski.

Smešnice.

Izvoščeki pred sodiščem.

I.

Poškodovanec: Najel sem bričko (brun), da se popeljem v „Hotel della Ville“, kder me je pričakoval prijatelj, katerega nisem videl že mnogo let, in ki je imel še tisti dan odpotovati. Med potjo pa pridrdra od neke stranske ulice druga brička . . . Ravno sem mislil, kaj bi se lahko zgodilo, že se je pokazala konjska glava v moje brički, in komaj sem imel

čas prijeti za kljukico, odpreti vratca in in umakniti se nepovabljeni konjski glavi. A pri vsej moji naglici cmoknil sem na tla, kakor da bi me bil kdo vrgel iz neba; pa moj trebuh — ubogi moj trebuh! — kaj je tisti dan pretrpel, tega mi ni moči dopovedati. Kar pa najbolj obžalujem, je to, da nisem mogel obiskati svojega prijatelja, ki je še tisti dan odpotoval.

Obtoženec, kočijaž N., se opravičuje pred sodnikom: Jaz pravim, da vsemu temu ni čisto nič kriv moj konj. Moja žival ima prav drobno glavico. Da ne bi bil gospod poškodovanec tako debel, da napolni se svojim životom najprosternejšo bričko, lahko bi bil mirno sedel v brički, pa bi bile stale lahko še dve taki konjski glavi v njej, ne da bi se mu zato trebalo bati za svojo telesno sigurnost.

II.

Sodnik: Obtoženi ste, da ste bičem švrknili svojega tu navzočega tovariša Rilca javno in v pričo več drugih kočijažev. Je-li res?

Obtoženec: Res je! Zakaj je pa on razlal mojega šarca zmerjaje ga, da ima oslovsko glavo? To je hudo razžaljenje za vse kočijaže. Nobeden izmed nas bi si ne štel v čast smatrati tovarišem tacega kočijaža, ki bi se ponižal goniti konja z oslovsko glavo.

III.

Sodnik: Tožijo vas zaradi prehitre vožnje po § . . . Kaj porečete v vaše opravičenje?

Obtoženec: Porečem, da se čudim, kako da me niso zatožili zaradi nevarne prepočasnosti. Moj konj stopa le ob treh nogah, jedna mu je skrivljena kakor paragraf, po katerem pravite, da sem jaz kazniv. Lahko bi ga vpregel s polžem, pa še ta bi ga prehitel.

IV.

Sodnik: Pustili ste pred krēmo B. brez vsega varstva svojega konja. Lahko bi vam bil ušel, pa bi se bila lahko zgodila kaka nesreča!

Obtoženec: Bodite brez vse skrbi, gospod sodnik! Jaz sem izkušen kočijaž. Vedel sem namreč, da je javna straža v bližini. Mislim sem si: bode že ta varovala mojo živalico. Dokler je ta poleg mojega konja, mi šarec ne uide, pa jaz lahko mirno popivam v krēmi.

Mirna vest.

Hud vihar je razsajal na morji in ladija se je zibala v sredi razburkanih valov, da je bila nevarnost blizo, da se zdaj pa zdaj pogrezne. Mornarji so se vedli junaški in delali na vse kripilje, da rešijo ladijo, a naposled upadla je tudi njim srčnost, in ugibali so že, da ne bode druge pomoči, nego poskakati v morje in otmeti plavanjem svojo kožo ali pa pogoltniti v divjih valovih. Neizrečeno vpitje popotnikov mešalo se je s tulečimi glasovi viharja in bučenjem valov. Jedni so jokali in trepetali od straha, drugi so klečeli molili k Bogu za pomoč, tretji obujali poslednji kes nad svojimi grehi ter se pripravljali na smrt.

Le neki podstavljen možak srednje starosti, kočatih in krepkih ramen, je mirno sedel na ladijinem krovu in elastno vlekel vse tobakov dim iz svoje pipe.

Njegov nepremakljiv pokoj vzbudil je v poveljniku pozor, da se mu je približal ter ga blizo talo-le ogovoril: „Oče! je-li znate plavati?“

Kdo bi me bil naučil, odgovoril mu je naš popotnik, saj se prvokrat peljem po morji.

— Pa se nič ne bojite? povprašuje kapitan dalje?

— Kaj bi se bal, — pritegnil mu je naš popotnik, — saj sem plačal — in pušil je dalje iz svoje pipe.

Narodno-gospodarska zadeva.

Kako se preženó lesni črvi? Polirana hišna oprava naj se zamoči s terpentinovim oljem, ako se v njej zarede črvi. Črvi se priplazijo ven, ali pa v svojih luknjah poginejo. („Novice“).